

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) 322

Nr. 2/3 (303/304) 1973 kovo 31

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

P O V L B T A R Y B O S P O S Ė D Ž I Ų

Kovo 2-3 Romuvoje įvyko antroji 1971 išrinktosios Vokietijos LB Tarybos sesija. Norint trumpai ją aptarti, bene tinkamiausia būtų ją pavadinti ramia ir darnia, ypač kai ji palyginama su 1972 sesija. Tačiau iš kitos pusės pastebėtina, kad šiemet įvykdyta visa eilė personalinių pakeitimų, sudarant naujus VLB vykdomuosius organus.

Eilę metų Vokietijos LB Valdybai pirmininkavęs inž. Jonas K. Valiūnas išrinktas Tarybos prezidiumo pirmininku, atseit, vietoj aktyvių pareigų perėmė daugiau reprezentacines. J. K. Valiūnas VLB Valdybos pirmininku pirmą kartą buvo išrinktas 1965 ir kasmet vis perrenkamas iki 1972 imtinai. Niekas kitas nėra taip ilgai vadovavęs VLB Valdybai. Valiūno pirmininkavimo metais Vokietijos L B-nėje įvykdyta visa eilė organizacinių pakeitimų. Bene svarbiausias jų yra buvęs griežtas Bendruomenės narių registracijos įvedimas, pagrįstas 1967 lapkričio 16 Weinheimo apylinkės teisme įregistruotu pakeistu VLB statutu. Verta suminėti, kad nuo tada imta visiems nariams siuntinėti VLB Valdybos informacijų biuletenį. Didelės svarbos Vokietijos lietuviams buvo 1968 liepos 1 įvykdytas Vasario 16 gimnazijos atskyrimas nuo Bendruomenės, gimnazijai laikyti įkuriant Kuratoriją.

Inž. J. K. Valiūnas jau daug metų vadovauja 8591 LS lietuvių kuopai Schwetzingene. Pažymėtina, jog kaip tik iš tos kuopos susilaukė didelės paramos Vasario 16 gimnazija, ar tai statant klasių bei bendrabučio namus, ar vykstant gimnazijos šokėjams ir tautinių šokių šventę Čikagoje, ar ruošiant Kalėdų eglutę ar kitais reikalais ir ją krepiančias. 8591 LS kuopa yra parėmusi ne vieną kartą taip pat tiesioginius VLB Valdybos užmojus. Kiekvienam, pažįstančiam karinę tvarką, aišku, kiek daug tokiais atvejais priklauso nuo kuopos vado. Reikia viltis, kad J. K. Valiūnui ir nesant VLB Valdybos pirmininku, 8591 LS lietuvių kuopos veiksmingas palankumas VL B-nei nesumažės.

Suminėtinai ir kai kurie kiti personaliniai pasikeitimai Vokietijos LB organuose. Eilę metų buvęs Tarybos prezidiumo pirmininkas dr. Jonas Grinius išrinktas Garbės teismo pirmininku, o ilgametis VLB Valdybos išdininkas Jurgis Barasas tapo Valdybos vicepirmininku. Nauji veidai: Vincas Bartusevičius - Tarybos prezidiumo sekretorius ir Algirdas Palavinskas - Valdybos išdininkas. Valdybos pirmininkas kun. Bronius Liubinas jau yra buvęs pirmininku 1960-1962.

Pagrindiniai 1973 metų vėklos uždaviniai jau yra išryškėję. Teks pasistengti, kad pagaliau būtų išleistas lietuvių kalbos vadovėlis vokiškai kalbantiems. Jo aktualumas diena iš dienos didėja, nes vis daugiau sukuriama mišrių šeimų ir vis mažiau pajėgiama jaunąją kartą

- 2 -

išmokyti lietuviškai šeimose. Reikia tikėtis, kad vadovėlis čia labai pasitarnaus.

Vaikų vasaros stovykla jau konkrečiai planuojama, tik šiemet bus susidurta su nemažais sunkumais, parenkant jai laiką. Mat, Vokietijos mokyklų atostogos taip išskleistos per visą vasarą, kad tėra tik 2 dienos, kai visa Vokietija atostogauja. Pav., kai Nordrhein-Vestfalijoje atostogos baigiasi (birželio 15 - liepos 28), tai Bavarijoje jos tik prasideda (liepos 26 - rugsėjo 12). Greičiausia, kad neliks kitos galimybės, kaip tik organizuoti dvi stovyklas skirtingu laiku.

Didelis dėmesys krypta į jaunimą. II Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese jau pasiskardenus su naujos jaunimo organizacijos steigimo planais, laukiama ir Vokietijoje konkrečių žygių ta pačia kryptimi. Reikia tikėtis, jog tas laukimas nebus tuščias, juoba, kad jau paskelbtos ir organizatorių pavardės. Jie abu yra pasireiškę jaunimo veikloje Vokietijos LB rėmuose.

XX Lietuviškųjų studijų savaitė įvyks Romuvoje. Tas vietos parinkimas, žinant, kad teks atsisakyti kai kurių patogumų, liudija rengėjų norą pabrėžti šio iškiliojo renginio glaudų ryšį su Vokietijos LB.

1973 yra PLB Seimo metai. Vokietijos LB Taryba išrinko 5 atstovus į IV PLB Seimą. Visi jie ne nuo šiandien sutinkami VLB veikloje. Tenka laukti, kad jie visi į Seimą nuvyks ir jamė pozityviai reikšis. Dar yra pakankamai laiko visiems VLB nariams duoti savo delegatams sugestijų. Juo daugiau iškilis bendruomeniškų minčių iš Vokietijos LB narių, tuo tvirtiau galės VLB atstovai IV PLB Seime Vašingtone reikšti Vokietijos lietuvių nuomonę ir aiškiau išdėstyti čia vyraujančias problemas.

Aišku, kad LB apylinkių tvirtėjimas, o ypač rūpestis, kad visose apylinkėse būtų dedama pastangų ne tik įtraukti į LB veiklą galimai daugiau lietuvių, bet ypač sudaryti galimybes jaunajai kartai išmokti lietuvių kalbą ir pamilti tai, kas lietuviška - tie dalykai ir toliau turės būti Vokietijos LB veiklos centre.

Iš kitos pusės negalės būti pamirštas didysis LB uždavinys skelbti laisvajam pasauliui Lietuvai daromą skriaudą ir vis iš naujo patvirtinti mūsų tautos norą pasinaudoti prigimtają žmonių teise gyventi laisvais piliečiais savo laisvoje tėvynėje.

V O K I E T I J O S L B T A R Y B O S I I S E S I J A

vyko š.m. kovo 2 ir 3 Romuvoje. Ją kovo 2-ą 19,15 val. atidarė tėv. Alf. B e r n a t o n i s , sveikindamas susirinkusius narius ir svečius ir konstatuodamas, kad kvorumas yra - iš 15-kos dalyvauja 9 nariai. Perskaitė kun.A.Bungos raštą, kuriuo pranešta apie pasitraukimą iš VLB Tarybos narių, kadangi savaitgaliais negali atvykti į posėdžius, ir pranešė, kad vieton jo pakviestas pirmasis kandidatas Gv.Šimkevičius.

I-jai Tarybos sesijai baigiantis, iš Prezidiumo pirmininko ir sekretoriaus pareigų pasitraukė dr.J.Grinius ir mokyt.R.Baliulis, tad dar tenka rinkti naują Prezidiumą.Balsams skaičiuoti pakviesti J.Barasas ir mokyt.A.Palavinskas. Balsuojant slaptai, naujuoju VLB Tarybos prezidiumo pirmininku išrinktas inž.J.K.Valiūnas, vicepirmininku tėv.Alf.Bernatonis ir sekretorium mokyt.V.Bartusevičius, M.A. Naujasis Prezidiumas tuoj ėmėsi vadovauti šiai sesijai.

Priimta visiems nariams anksčiau išsiuntinėta darbotvarkė.

Tėv.Alf.Bernatonis perskaitė savo parašytą ir pasirašytą VLB Tarybos praėjusios sesijos protokolą. Susirinkimas jį priėmė, nutaręs pašalin-

ti vietas, liečiančias dr. J. Griniaus ir J. K. Valiūno ginčą praeitos sesijos metu.

Posėdžiai buvo tęsiami kovo 3-čią 9.15 val., atvykus hamburgiškiams kun. V. Šarkai, mokyt. R. Baliuliui ir A. Lingei ir manheimiškiui mokyt. Fr. Skėriui. Balsams skaičiuoti išrinkti kun. V. Šarka ir mokyt. Fr. Skėrys, rezoliucijoms redaguoti - V. Bartusevičius, dr. J. Grinius ir J. Lukošius.

Buv. Vokietijos LB Valdybos pirmininkas J. K. Valiūnas pranešė pr. metų Valdybos veiklą. Apylinkių skaičius nepasikeitė (32). Narių skaičius pakilo iki 1.027. VLB Valdybos įgaliotiniai prie V. Vokietijos kraštų vyriausybių paliko tie patys, išskyrus Nordrhein-Vestfaliją, kur veikia kolektyvinė atstovybė. Jos pirmininku dabar yra ir iki šiol buvęs Gv. Šimkevičius iš Bochoolto ir nariais - VLB Hageno ir Bielefeldo apylinkių pirmininkai Luc. Vilčinskas ir Al. Pacevičius.

Finansiniai ištekliai gana kuklūs. Jas sudarė Vokietijos federal. vyriausybės parama, solidarumo įnašai, aukos ir kit. pajamos. Nedaug te surenkama solidarumo įnašų. Kai kurios apylinkės gauna finansinę paramą iš savo kraštų vyriausybių. Dėsniausia yra Nordrhein-Vestfalija. Pr. metais savo krašto kultūrinei lietuvių veiklai paremti ji skyrė 28.845 DM. Šiokią tokią finansinę paramą teikia Baden-Württembergo ir Schleswig-Holsteino vyriausybės. Mūsų veiklos neremia Bavarijos, Hesenso, Saaro krašto, Žem. Saksonijos ir kitų kraštų vyriausybės.

Mūsų veiklos veidrodis yra VLB Valdybos leidžiamos INFORMACIJOS. Jų per metus pasirodo 12 numerių ir siuntinėjamos visiems nariams nemokamai. Kai kurie susipranta atsilyginti aukomis.

Veikia 9 vargo mokyklos su per 100 mokinių. Visos gauna finansinę paramą.

V. Vokietijoje kasmet suruošiama daugybė renginių. VLB apylinkės ruošia įvairius minėjimus ir kitokius pobūvius su kultūrinėmis programomis. Iš bendrinių renginių suminėtinai Lietuviškų studijų savaitės, kasmet sutraukiančios po 100 ir daugiau dalyvių, mažiau gausūs jaunimo suvažiavimai, vaikų vasaros stovyklos, kuriose pr. metais poilsiaavo per 100 vaikučių. Kun. V. Šarka pr. metais rugpiūčio mėn. suorganizavo Clevelando liet. taut. šokių ansamblio GRANDINĖLĖS gastroles V. Vokietijoje, į kurios šaunius pasirodymus atkreipė dėmesį ir vokiečiai.

Lapkričio mėn. surengtas Bendruomenės darbuotojų (VLB apylinkių pirmininkų bei sekretorių, Tarybos narių, Valdybos įgaliotinių prie kraštų vyriausybių ir vargo mokyklų mokytojų) suvažiavimas Romuvoje. Vokietijos lietuviai dalyvavo ir pasauliniuose lietuvių festivaliuose bei kongresuose: į II PLJ Kongresą JAV-bėse ir Kanadoje mūsų jaunimas nusiuntė 19 delegatų, o į IV PL Tautinių šokių šventę Čikagoje - dvi tautinių šokių grupes. Šiomet dalyvausime IV PLB Seime Vašingtone.

Vokietijos lietuviai stengiasi palaikyti ryšius su savo kaimynais latviais bei estais ir su kitais trėmtiniais. Leidžiamas lietuvių kalbos vadovėlis vokiečių kalba.

Jaunimas yra nutaręs steigti Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungą ir išsirinkęs steigėjus, bet smulkesni jo planai nežinomi. Norima su-ruošti Vokietijos lietuvių tautinių šokių festivalį.

Šių metų pradžioje susidarė išpūdis, kad Federal. Vokietijos vyriausybės parama mūsų veiklai ne mažėja, o greičiau didėja.

VLB Valdybos išdininkas J. B a r a s a s atskiromis pozicijomis paaiškino visiems nariams iš anksto išsiuntinėtą 1972.XII.31 balansą ir 1972 pajamų-išlaidų apyskaitą, atkreipdamas dėmesį į tai, kad per 1972 solidarumo įnašų teiplaukė 3.197,15 DM, nors narių turime per tūkstantį. Per mažos pajamos iš savų šaltinių (18.966,15 DM) palygin-

- 4 -

ti su Federal.vokiečių vyriausybės parama (45.000,--DM). Jei mes patys įstengtume daugiau lėšų sutelkti, tai ir vyriausybės parama gal padidėtų.

K o n t r o l ė s k o m i s i j o s š.m.sausio 28 protokolą perskaitė jos pirmininkas J. P a u l i u k e v i č i u s , padarydamas išvadą, kad ūkis ir atskaitomybės knygos vedamos tvarkingai, 1972 gruodžio 31 balansas ir 1972 pajamų-išlaidų apyskaita teisingi, todėl siūlė VLB Tarybai juos tvirtinti.

G a r b ė s t e i s m o pirmininkas J. L u k o š i u s pranešė, kad praėjusioje kadencijoje teismas jokių bylų nesprenė.

VLB Tarybos referentų pranešimus pradėjo r e f e r e n t a s v a i k ų r e i k a l a m s t ė v . A . B e r n a t o n i s . 1972 įvyko dvi lietuvių vaikų vasaros stovyklos: Nordrhein-Vestfalijos vaikams Šveicarijoje ir bendroji Romuvoje. Grupelė vaikų atostogavo Anglijoje. Iš viso poilsiaavo apie 130 vaikučių. Vaikų vasaros stovykla Romuvoje ruošiamą ir šiais metais, tik dar nežinia ar kartu su NRW vaikais, ar atskirai.

R e f e r e n t a s s o c i a l i n i a m s i r t e i s i n i a m s r e i k a l a m s J . L u k o š i u s pastebėjo, kad jis davė patarimus tiems asmenims, kurie į jį kreipėsi. Vokietijos LB Valdyba šalpos darbo nevykdo ir jos sąmatoje tam reikalui lėšų nėra numatyta. Prie apylinkių sudarytos Šalpos komisijos padeda pirmiausia BALFui, LABDARAI ir Liet.Raudonajam Kryžiui teisingai paskirstyti paramą Vokietijos lietuviams. Deja, ne visos apylinkės rūpinasi sklandžiu Šalpos komisijų veikimu, kai kur jos dar neįsteigtos. Ne visi ir šalpos reikalingi tautiečiai randa kelią į Šalpos komisijas, kurios turėtų būti vienintelis kelias paramai iš lietuviškųjų šaltinių gauti.

Vokietijoje neblogai veikia socialinė globa, todėl pirmiausia turėtų būti išnaudotos visos galimybės valdžios teikiamai paramai gauti, kuri labai įvairi. Reikia žinoti visus kelius, kaip prie jos prieiti. Kas juos suranda, tam lietuviškųjų organizacijų parama nereikalinga. Savo tautiečiams daug padeda pastoracijos darbą dirbą kunigai. Jie turi nuolatinę ryšį su žmonėmis ir su globą bei šalpa teikiančiomis vokiečių įstaigomis, kurių vadovai jais daugiau pasitiki, negu pasauliečiais.

R e f e r e n t a s v i s u o m e n i n i a m s r e i k a l a m s d r . J . G r i n i u s pažymėjo, jog buvo dėta pastangų atjauninti VLIKą. Buvo manyta įjungti į jį II Pas.liet.jaunimo kongreso atstovus, bet tam pasipriešino kai kurios VLIKą sudarančios partijos bei sąjūdžiai. Reiktų mūsų atstovams, vyksiantiems į IV PLB Seimą Vašingtone, duoti nurodymus kelti tą klausimą.

VLIKas yra išsiuntinėjęs memorandumą įvairių valstybių vyriausybėms ryšium su Helsinky vykdomais paruošiamaisiais darbais Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijai. Pranešėjas siūlė, kad ir Vokietijos LB pasiųstų ta proga memorandumą Federal.vokiečių vyriausybei ir įteikė memorandumo projektą, kuris perduotas rezoliucijų komisijai.

S a n t y k i a m s s u a p y l i n k ė m i s p a l a i k y t i r e f e r e n t a s k u n . B r . L i u b i n a s apgailestavo, kad liga sutrukdė jo darbą, tačiau prieš tai dar spėjo aplankyti keletą apylinkių. Visoms apylinkėms išsiuntinėjo aplinkraštį, prašydamas istorinės medžiagos. Dabar jis imsis gautą medžiagą sisteminti.

S t a t u t ų r e f e r e n t a s J . B a r a s a s manė, jog Bendruomenės statutai ir kiti nuostatai patenkina mūsų organizacijos poreikius.

Vasario 16 gimnazijos k u r a t o r i j o s p i r m i n i n k a s V . N a t k e v i č i u s , M.A., pateikė krūvą statistinių duomenų. Po Kalėdų gerokai šoktelėjo mokinių skaičius, pasiekdamas net 93 (52 berniukai ir 41 mergaitė, 67 katalikai ir 26 evangelikai). Įstojo 16 naujų mokinių, neseniai su tėvais atvykusių iš Lietuvos. Gimnazijoje dirbą 19 mokytojų bei auklėtojų: 12 lietuvių ir 7 vokiečiai. Pasisekė gauti du bendrabučio vedėjus. Pastatytas naujas 55 vietų bendrabutis mergaitėms, ruošiamasi statyti ir berniukams. Maistą gamina 4 virėjos. Prie abiturų egzaminų prileisti 3 abiturientai.

K u l t ū r i n ė s i n f o r m a c i j o s s v e t i m i e - s i e m s r e f e r e n t a s g y d . V . B y l a i t i s b ė d o j o , kad toks didelis darbas vienam asmeniui neįmanomas. Tai galėtų atlikti gal tik koks akademikas pensininkas. Tyrinėjus galimybes lietuvišką spaudą išsiūlyti vokiečių laikraščių kioskam, bet nepasisekė - nėra paklausos. Pakliūti į didžiąją vokiečių spaudą su lietuviškomis temomis beveik neįmanoma. Pranešėjas ruošia trumpą Lietuvos istoriją vokiečių kalba.

Vokietijos LB J a u n i m o s e k c i j o s r e i k a l ū v e d ė j a s k u n . V . D a m i j o n a i t i s p a i n f o r m a v o , kad praeitais metais JS dviem jaunimo suvažiavimais pasiruošė II Pas. liet. jaunimo kongresui JAV-bėse ir Kanadoje, tame kongrese dalyvavo ir, grįžus Vokietijon, atskirame suvažiavime įvertino rezultatus. Vokietijos lietuviškasis jaunimas yra nutaręs steigti savo Sąjungą. Nusiskundė, kad ruošiant liet. jaunimo suvažiavimus reikia investuoti nemažas pinigų sumas, kurios grįžta tik ilgesniam laikui praėjus.

Po pranešimų vyko gyvos diskusijos, kurių metu kalbėta apie INFORMA-CIJAS ir jų pobūdį, Vasario 16 gimnazijos auklėjamąjį ir mokymo darbą bei mokinių gyvenimo sąlygas, vaikų vasaros stovyklas, Romuvos sodybos pagražinimą ir pilies aptvarkymą talkų pagalba ir kit.

P a j a m ū - i š l a i d ū a p y s k a i t o s u ž 1 9 7 2 m e t u s s v a r s t y m a s j o k i ū d i s k u s i j ū n e s u k ė l ė . P o i ž d i n i n k o J . B a r a s o p a p i l d o m o p a a i š k i n i m o j i b u v o p a t v i r t i n t a 63.966,15 DM.

Apie I V P L B S e i m ą , i v y k s i a n t i š . m . r u g p l ū č i o 30 - r ū g s ė j o 2 Vašingtone, pranešė inž. J.K.Valiūnas, jį papildė kun. Br. Liubinas. Savo nuomones dėl jame keltinų klausimų pareiškė keletas asmenų. Vokietijos LB atstovais į IV PLB Seimą išrinkti: mokyt. R. Baliulis, dr. J. Grinius, kun. Br. Liubinas, J. Lukošius ir inž. J.K. Valiūnas. Jei iš Federal. vokiečių vyriausybės nebus gauta atstovų kelionėms į Vašingtoną paramos, jie turės vykti savo lėšomis.

Kartu su 1973 ir 1974 s a m a t o m i s s v a r s t y t o s i r v e i k l o s g a i r ė s . 1973 s a m a t a , p a t e i k t a 84.180, --DM sumos, papildyta 1.500 DM knygų lentynai Romuvoje įrengti ir 1.000 DM "Europos Lietuviuvi" parenti, o 1974 s a m a t a , p a t e i k t a 82.380 DM sumos, papildyta 4.000 DM rinkimams į Vokietijos LB Tarybą praveisti.

Vokietijos LB V a l d y b ą i r š i e m e t n u t a r t a r i n k t i i š 3-j ū n a r i ū . B e i l g ū t a r i m ū s i i r d i s k u s i j ū į j ą i š r i n k t i J . B a r a s a s , k u n . B r . L i u b i n a s i r m o k y t . A . P a l a v i n s k a s . R y t o j a u s d i e n ą j i e t a i p p a s i s k i r s t ė p a r e i g o m i s : p i r m i n i n k a s k u n . B r . L i u b i n a s , v i c e p i r m i n i n k a s i r s e k r e t o r i u s J . B a r a s a s i r i ž d i n i n k a s A l g . P a l a v i n s k a s .

K o n t r o l ė s k o m i s i j a p a l i k t a t o s p a č i o s s u d ė t i e s , b ū t e n t - J. Pauliukevičius, Fr. Skėrys ir R. Tendzegolskis.

G a r b ė s t e i s m o p i r m i n i n k u i š r i n k t a s dr. J. Grinius ir nariais - gyd. V. Bylaitis ir mokyt. V. Svilas.

- 6 -

VLB Tarybos r e f e r e n t u j a u n i m o r e i k a l a m s
išrinktas mokyt.R.Baliulis.

Svarstant rezoliucijas, nutarta pasiūsti Federal.vokiečių vyriausybės užsienio reikalų ministeriui W.Scheel'iuvi laišką-memorandumą, prašant pasiūlyti Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje dalyvaujančioms valstybėms paskelbti 1939.VIII.23 ir 1939.IX.28 tarp III Vokiečių Reicho ir Sovietų Sąjungos pasirašytus slaptuosius protokolus dėl pasidalinimo Pabaltijo valstybėmis niekiniais ir negaliojančiais.

VLB Tarybos II sesija baigta kovo 3 apie 22 val., sugiedojus tautos himną.

----- xXx -----

V A S A R I O I 6 M I N Ė J I M A I

V e c h t o j e

55-sios nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo metinės buvo sujungtos su medžio drožinėtojo Stasio Motuzo 75-ju gimtadieniu. Dar stiprus liaudies menininkas vasario 10 senelių prieglaudoje suruošė savo darbų parodą ir vaišes, į kurias pakvietė ir 15 vokiečių pareigūnų. Dėl to iškilmės susilaukė atgarsio ir vokiečių spaudoje. Apie jas palankiai rašė ir savo reportažus iškilmių nuotraukomis iliustravo "Oldenburgische Zeitung" ir "Nordwest Zeitung".

10 val. prieglaudos koplyčioje šv.mišias koncelebravo ir pamokslus vokiškai bei lietuviškai pasakė kun.P.Girčius ir tėv.dr.K.Gulbinas.

Apie iškilmes, vykusias šventiškai išpuoštoje senelių namų salėje, "Nordwest Zeitung" vasario 14 rašė: "Visą dieną galima buvo lankyti medžio drožinėtojo Stasio Motuzo parodą. Kun.P.Girčius iš Osnabrūcko pasveikino svečius, tarp kurių matėsi šv.Jadvygos prieglaudos kuratorijos nariai, o taip pat įstaigų ir viešojo gyvenimo atstovai. Savo pareiškimu jis atkreipė dėmesį į lietuvių teisę būti nepriklausomais. Tėv.dr.K.Gulbinas vokiečių kalba skaitė paskaitą apie krikščionių persekiojimą Lietuvoje" ir t.t.

Sukaktuvininkas St.Motuzas, sveikindamas VLIKą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 55-jų metinių proga, paaukojo Tautos Fondui 55 dol.

R o m u v o j e

Vasario 16 gimnazija, minėdama Vasario 16, kartu švenčia ir savo vardo dieną. Iškilmės pradėtos 9,30 val. vėliavos pakėlimu, giedant tautos himną. 10 val. visi moksleiviai, šventiškai apsirengę ir nešini Lietuvos, skautų ir ateitininkų vėliavomis, susirinko į kaimo bažnytelę pasimelsti už Lietuvą. Šv.Mišias aukojo gimnazijos kapelionas kun.J.Dėdinas, pamokslą pasakė evang.religijos dėstytojas mokyt.Fr.Skėrys. Jis kalbėjo apie Dievo duotą brangiausią žmogaus ir tautos turtą laisvę ir apie kiekvienos tautos vietą pasaulio tautų bendrijoje.

Po pamaldų visi persikėlė į Romuvą. Pilies salėje minėjimą pradėjo direktorius V.Natkevičius, M.A. Jis pabrėžė, kad Vasario 16 Aktu atkurta Lietuvos valstybė buvo tikrai nepriklausoma: turėjo savo kariuomenę, valiutą, diplomatinės atstovybes užsieny ir t.t. 1940 ji buvo prievarta įjungta į Sovietų Sąjungą. Laisvą Lietuvą atkurti teks vėl jaunimui.

Mokyt.V.Banaitis perskaitė Vasario 16 Aktą su visais 20 parašų ir paaiškino jo prasmę. Tai buvo lietuvių tautos sąmoningumo išraiška. Kol mūsų tautinė sąmonė buvo stipri, tol Lietuva klestėjo. Jos tamsiausi

laikai sutampa su tautinės sąmonės susilpnėjimu. Vienas didžiausių nepriklausomos Lietuvos nupelnų buvo tautinės sąmonės stiprinimas. 1940 nepriklausomybę praradome ne dėl savo silpnumo, bet dėl didžiųjų kaimynų plėšrumo. Lietuviai ginklu priešinosi okupacijai iki 1952.

Įvairios Lietuvos buvo kuriamos: Kapsuko sovietinė, Pilsudskio-Želigovskio vidurinė, dabar vėl sovietinė, bet visos buvo ir yra svetimųjų kūriniai. Tik pačių lietuvių sukurta ir sukursima nepriklausoma Lietuva buvo ir bus tikroji mūsų valstybė ir tėvynė.

Baigdamas prelegentas klausė, koks tautinės sąmonės laipsnis vyrauja šiandieninėje Lietuvoje. Visi ženklai rodo, kad labai aukštas. Tai esąs tikriausias mūsų tautos išlikimo laidas.

Padėkojęs už paskaitą, direkt. V. Natkevičius kvietė moksleivius nepamesti kasdienybėje, bet, pasinaudojant buvimu lietuviškoje mokykloje, pasistengti organiškai įaugti į lietuvių tautą.

Gražiai pasirodė dvi moksleivių tautinių šokių grupės: jaunųjų; vadovaujama mokyt. E. Tamošaitienės, ir vyresniųjų, vadovaujama R. Sreifeldaitės. Pirmoji grakščiai pašoko Mikitienę, Šustą, Suktinį ir Gyvatarą, antroji atliko Linėlį, Kubilą ir Audėjėlę. Tarp šokių L. Valiūnaitė padeklamavo V. Šimaičio "Graži šalis".

S c h w e t z i n g e n e

8591 LS lietuvių kuopa ir LB apylinkė tebesilaiko iš Lietuvos atsižvelgtos tradicijos - Vasario 16 ne tik mini, bet ir švenčia ir dar tą pačią dieną. Karinė amerikiečių vadovybė šią mūsų tradiciją iki šiol respektavo.

Šventė pradėta 14 val. tėv. A. Bernatonio jaukioje amerikiečių koplytėlėje atlaikytomis pamaldomis. Per pamokslą jis aiškino, kad malda yra prašymas. Šiandien meldžiamės už savo tėvynę, prašydami jai laisvės. Tėvynės meilė yra dorybė. Šv. Tomas Akvinietis įtikinančiai mokė, kad reikia mylėti savo tautą ir tėvynę. Simas Kudirka net sovietinio teismo akivaizdoje ryžtingai deklaravo savo tėvynės Lietuvos meilę.

15 val. minėjimas vyko šventiškai Lietuvos bei Vokietijos vėliavomis ir vyčiu papuoštoje kuopos salėje. Kuopos vadas maj. J. K. Valiūnas pasveikino svečius ir pristatė šios dienos prelegentę mokyt. ir poetę M. Saulaitytę. Vokiečių kalba apibūdino Vasario 16 reikšmę lietuviams.

Jaunoji prelegentė bandė išreikšti Lietuvą kaip asmeninį pergyvenimą ir išipareigojimą. Anot jos, lietuviškasis sąmoningumas yra suradimas savęs kaip tautos dalies ir sukūrimas savo tėvynės, randamos bei pergyvenamos kūryboj ir lietuvių bendruomenėj.

Toliau M. Saulaitytė pranešinėjo šokius, atliekamus mokyt. E. Tamošaitienės vadovaujamos jaunesniųjų moksleivių šokių grupės. Pirmutinis buvo stilizuotasis Suktinis. Jį sekė Mikitienė, Šustas ir Rūta. Šokėjai turėjo progą atsikvėpti L. Valiūnaitėi deklamuojuant. Programa baigta Kalveliu ir Gyvataru. Mokytojos M. Saulaitytė ir E. Tamošaitienė apdovanotos puokštėmis gėlių.

Po programos vyko bendras pobūvis, į kurį atsilankė ir bataliono vadas pulk. leit. Pope su ponia ir karininkais. Kaip visados, taip ir vasario 16, schwetzingeniškiai priėmė savo svečius lietuvišku nuoširdumu ir vaišingumu.

B o n n o j

Vasario 16 suruošė VLB Bonn-Köln apylinkės valdyba vasario 17. Iškilmės vyko Bad Godesberge, Annabergo pily. Jos pradėtos 17 val. ekumeninėmis pamaldomis, kurias laikė tėv. dr. K. Gulbinas ir vicesenj. kun.

- 8 -

J.Urdzė. Meninę dalį atliko BALTIJOS kvinteto vyrai ir Belgijos liet.tautinių šokių grupės šokėjai. Mūsų valstybės atkūrimo aplinkybes prieš 55 metus gyvai ir dokumentuotai pavaizdavo stud.A.Šmitas. Iškilnės baigtos tautos himnu. Dalyvavo apie 120 žmonių.

Liet.moterų klubas suruošė loteriją. A.Makutėno įrengtas bufetas pasirūpino, kad niekas nealktų ir netrokštų. Šokiams grojo P.Petrikaitis. Kadangi pasitaikė blogas oras, neseniai iš Lietuvos atvykę repatriantai ir senesnieji tautiečiai buvo pakviesti vakarienės ir apšiltinti nakvyne.

M ü n c h e n e

Kiekviena Vokietijos LB apylinkė, kokia ji bebūtų, stengiasi suruošti bent vieną renginį metuose. Dažniausiai tai ir būna Vasario 16 minėjimas. Joks kitas minėjimas nėra toks populiarus kaip šis, joks kitas tačiau, tur būt, nėra ruošiamas taip įprastomis formomis kaip Vasario 16.

Bavarijos sostinėje Munchene lietuvių gyventa nuo seno nemažai. Kaip miestas, kuris laikomas net visos Vokietijos slaptąja sostine ir kuriame knibždėte knibžda įvairiausi pabėgėliai bei jų organizacijos, jis matė ir nevieną didesnę ar mažesnę lietuvišką apraišką.

Šiais metais 55-oji nepriklausomybės paskelbimo sukaktis paminėta vasario 17 jaukiose Susitikimo namų patalpose. Minėjimą atidarė aktyvusis apylinkės pirmininkas K.Ausiejus, pasveikino susirinkusius ir pakvietė V.Bartusevičių, M.A., iš Romuvos skaityti paskaitą.

Prelegentas bandė svarstyti, kokią prasmę turi seniai būtų įvykių minėjimai. Išeidamas iš dabartinės politinės padėties, nurodė lietuviško darbo reikalingumą. Tačiau minėjimai baigsis, jei juose bus sakomos įprastinės kalbos ir paskui prie alučio užmiršamos. Tik tam minėjimai bus prasmingi, kas jų bus paskatintas susirasti kokį nors uždavinį ir jį vykdyti.

Menine programa rūpinosi A.Grinienė. Mišrus 15-kos asmenų Muncheno jaunimo choras sudainavo "Kokiais keliais bekeliaučiau". Tautinių šokių grupė "Ratukas" sušoko Ketvirtainį, Gyvatarą ir Rugučius. Vargo mokyklos mokiniai Aušrelė ir Mindaugas Skeberdžiai sudainavo F.Strolios dainą "Graži tėvynė mano".

Po pertraukos iš Berlyno atvykusi jauna pianistė Alisa-Raminta Lampsatytė paskambino Bacho, Beethoveno, Čiurlionio ir Mendelsono kūriniais. Po koncerto ji skaitė keliolika savų eilėraščių, pailiustruodama juos grafiko E.Friedrich pritaikytomis skaidrėmis.

Po programos, kurią atliko jaunimas, sekė skanios vaišės, paruoštos net 14 apylinkės ponių.

K a i s e r s l a u t e r n e

8593 LS lietuvių kuopa ir LB apylinkė Vasario 16 minėjimą surengė taip pat vasario 17. Jį 18 val. atidarė kuopos vadas maj.J.Venckus, pastebėdamas, kad šioje jaukioje svetainėje Kaiserslauterno lietuvių susirenka maždaug du kartus per metus. Šiandien suėjome paminėti prieš 55 metus iškilmingai paskelbto Lietuvos valstybės atstatymo, pareikalavusio daug aukų. Aukų tėvynė ir šiandien reikalauja. Atsistojimu pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę.

Poetišką žodį tarė mokyt.M.Saulaitytė. Ji bandė išreikšti, kaip Lietuvą supranta ir pergyvena jos niekadoms nematęs jaunimas ir kokį išipareigojimą jaučia savo tėvų žemei. Prelegentei padėjo rengėjai gėlių puokšte.

Vasario 16 gimnazijos taut.šokių grupė, vadovaujama mokyt.E.Tamošai-

tienės, lakiai pašoko Suktinį, Mikitieneę, Šustą, Rūtą, Kalvelį ir Gyvatarą. Tarp šokių raiškia deklamacija įsiterpė L.Valiūnaitė. Už gražią tautinių šokių programą E.Tamošaitienei įteikta puokštė gėlių, o šokėjams - po dėžutę saldainių.

Maj.J.Venckus dėkojo už gausų atsilankymą į šventę (susirinko per 100 žmonių), labiausiai kaimynams iš Miesau, kurie atvyko su visa apylinkės valdyba, ir kit. Apgailestavo, kad minėjime dėl eismo nelaimės negali dalyvauti vienas jo iniciatorių - kun.Br.Liubinas. Oficialioji minėjimo dalis baigta tautos himnu.

Nors lauke snigo, bet niekas nesiskubino namo. Susitelkę į būrelius ir girkšnodami vynelį ar alutį, šeiminkai ir svečiai nuoširdžiai šnekučiavo. Progos pasižokti taip pat netruko. Tik svečiai iš Romuvos, pakludami mokyklinei drausmei, anksti išsiruošė kelionėn.

M e m m i n g e n e ,

tipiškame pietų Vokietijos vidutinio dydžio miestelyje, veikia viena didžiausių Vokietijos LB apylinkių. Memmingeno lietuviai dar ilgą laiką po to kai emigracija išretino mūsų gretas, garsėjo savo geru choru ir dideliais renginiais.

Šiais metais paminėti tradicinės Vasario 16 apylinkės lietuviai gausiai susirinko sekmadienį, vasario 18. Priešpiet katalikams pamaldas atlaikė ir pamokslą pasakė svečias iš Stuttgarto kun.K.Senkus.

Pats minėjimas pradėtas popiet apylinkės pirmininko V.Bernoto pasveikinimo žodžiu. Šventei pritaikytą paskaitą vokiečių ir lietuvių kalbomis skaitė V.Bartūsevičius, M.A., iš Romuvos. Panagrinėjęs mūsų įprastinių minėjimų reikšmę, jis bandė atskleisti išvis mūsų buvimo "kitokiais" prasmę. Jis teigė, jog mažumos yra pašauktos stovėti bendro žmonijos išsivystymo avangarde, kurio eigoje bus pasiektas vis didesnis žmonių tarpusavio susipratimas ir bendradarbiavimas ir kurio gale kiekvienas žmogus galės gerai jaustis bet kurioje žmonių grupėje, bet kurioje pasaulio šalyje.

Sveikinimo žodžius tarė latvių ir estų atstovai. Meninėje programoje Vey-Pungitytė pianinu skambino Ave Maria ir Atsisveikinimą. Vargos mokyklos mokiniai, vadovaujami V.Povilavičienės, deklamavo eilėraščius ir dainavo dainas, o vyresniojo jaunimo grupė sušoko keletą tautinių šokių. V.Bernoto paruoštą gyvą paveikslą "Tėvynės ilgesys" išpūdingai atliko Vey-Pungitytė, B.Damijonaitytė ir R.Dasytė.

Minėjimas baigtas užbaigos žodžiu ir tautos himnu. Po programos vyko lietuviškas bendravimas prie užkandžių ir gėrimų.

S t u t t g a r t e

55-osios nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo metinės paminėtos vasario 24 Bad Cannstatte, Schwabenbräu svetainėje. Minėjimą sveikinimo žodžiu pradėjo LB apylinkės pirmininkė Z.Glemžienė. Paskaitą lietuviškai ir vokiškai apie Lietuvos himną skaitė kun.A. Franzkeit. BALTIJOS kvintetas, savo koncertais pasiekias net ir užjūrius, gausia dainų programa džiugino klausytojus. Ged.Šlikas pasidalino mintimis apie poetišką žodį. Sveikino Baden-Württembergo vidaus reikalų ministerijos, latvių ir estų atstovai. Sveikinimus raštu perskaitė stud.A.Lucas.

Užbaigos žodį tarė kun.K.Senkus. Minėjimas baigtas tautos himnu. Nuoširdūs pokalbiai ir smagūs šokiai, K.Barstaičio orkestrėliui grojant, tęsėsi dar keletą valandų.

R a s t a t t e

Vasario 16 minėjimas dėl vietinių priešasčių buvo nukeltas į kovo 10.

- 10 -

Pamaldas senutėje prancūzų igulos bažnytėlėje 16 val. atlaikė kun. V.Damijonaitis. Savo pamoksle jis apsistojo ties pranašo Izaijo žodžiais - Neprisiminkite praeities dalykų. O savo tautos himne giedame - Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia. Atrodytų, kad tie du mokymai vienas kitam prieštarauja, bet iš tikro jokio prieštaravimo nėra. Mūsų himno autorius dr.V.Kudirka žvelgė iš žemiškojo taško, o Viešpaties perspektyva yra kita: Jis žvelgia iš amžinybės taško. Sukalbėta malda už tėvynę. Per pamaldas, į kurias susirinko per 50 tautiečių, visi giedojo lietuviškas giesmes.

Akademinė minėjimo dalis pradėta 17,30 val. karnavališkai išpuoštoje ZumAnker svetainės salėje. VLB Rastatto apylinkės pirmininkas V. Gustainis pasveikino mokytojas M.Saulaitytę ir E.Tamošaitienę, atgabenusias iš Romuvos dailaus žodžio ir judesio programą.

M.Saulaitytė poetišku taiklumu perteikė jauno žmogaus mintis apie tėvynę Lietuvą, kurios žemės jo koja nėra lietusi ir kurios jam stinga. Už nuoširdžią prakalbą pirmininkas įteikė prelegentei puokštę rožyčių.

Vokietijos liet.moteryų klubų federacijos pirmininkė Eug.Lucienė sveikino savo organizacijos ir VLB Valdybos įgaliotinės prie Baden-Württembergo vyriausybės bei Stuttgarto apylinkės pirmininkės Z. Glemžienės vardu. Ji pranešė, kad moterys iš Stuttgarto atvežė gausią lietuviškų gintaro dirbinių, juostų ir kitų audinių parodą, kurią gražiai papildė K.Šimanauskas odos lietuviškais motyvais, o P. Pohl - meistriškais medžio inkrustacijos dirbiniais.

Vokietijos LB Valdybos sveikinimus perteikė jos reikalų vedėjas J. Lukošius. Jis prisiminė prieš metus toje pačioje vietoje išreikštą linkėjimą VLB Rastatto apylinkėi padidinti savo narių skaičių. Matydamas salėje daug lietuviško jaunimo ir vaikų, savo pernykštį linkėjimą papildė nauju - įsteigti vargo mokyklą, kuriai pažadėjo VLB Valdybos finansinę paramą. Pforzheimiškis, kurie suruošia gražius renginius, ragino įkurti savo apylinkę.

Kun.J.Stanaitis atsiprašinėjo pavėlavęs ir dėl to negalėjęs dalyvauti pamaldose, kurios ir šiemet turėjusios būti ekumeniškos. Kartojo anksčiau išreikštus linkėjimus ir išspėjo, ypač automobilininkus, nepasigerti, kad nereiktų minėjimo baigti cypėje.

Mokyt.E.Tamošaitienės vadovaujantieji mažieji Vasario 16 gimnazijos šokėjai gražiai pašoko Mikitienę (3 mergaičių poros) ir Rūtą (4 mišrios poros, akordeonu palydimos J.Piedaitės). L.Valiūnaitė padeklamavo V.Šimaičio "Graži šalis". Tautinių šokių pynę moksleiviai pratęsė Šustu, Kalveliu, Suktiniu ir Gyvataru. Pranešinėjo M.Saulaitytė. Taut.šokių grupės vedėja E.Tamošaitienė apdovanota puokšte gėlių.

Tėv.Alf.Bernatonis ragino tėvus leisti savo vaikus į Vasario 16 gimnaziją. Atsistojimu pagerbti žuvusieji už tėvynės laisvę. Sugiedotas tautos himnas. Į minėjimą atsilankė per 100 tautiečių ne tik iš Rastatto, bet taip pat iš Stuttgarto, Pforzheimo, Karlsruhės, Romuvos ir k. Po akademinės dalies vyko smagūs šokiai.

M a i n z e

Vasario 16 paminėta vasario 18, sekmadienį. Šventė pradėta pamaldomis šv.Kristupo koplyčioje. Šv.mišias aukojo ir šventei pritaikytą pamokslą pasakė tėv.A.Bernatonis. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu.

Minėjimą "Golden-Schipp" svetainėje atidarė apylinkės pirmininkas J. Kriščiūnas, pasveikindamas kūrėjus-savanorius, šaulius ir kitus kovotojus už Lietuvos laisvę. Minutės atsistojimu pagerbti žuvusieji. Savo paskaitoje J.Kriščiūnas priminė, jog buvo laikai, kai Vasario

16 buvo džiaugsmo ir pasididžiavimo atliktais darbais šventė. Dabar ji yra virtusi susikaupimo ir net gedulė diena. Prelegentas ragino visus prisidėti prie bendro darbo, prie kovos už tėvynės Lietuvos laisvę.

K I T A V E I K L A

M ū n c h e n

Apylinkės šalpos komisija pr. metų pabaigoje sudarė 17-kos asmenų, reikalingų paramos, sąrašą ir nusiuntė BALFui. Visi sąrašė pažymėti asmenys buvo sušelpti. VLB Muncheno apylinkės šalpos komisija yra geras pavyzdys kitoms apylinkėms, kaip reikia rūpintis savo tautiečiais.

H a n a u

apylinkė š.m. vasario 18 įsteigė didžiausią V.Vokietijoje vargo mokyklą, kurią lankys 20 vaikų nuo 7 iki 15 metų amžiaus. Mokyklos vedėja yra Gražina Kemeraitienė.

H a m b u r g

Š.m. kovo 7 VLB Hamburgo apylinkė išsirinko naują valdybą ir kontrolės komisiją. Apylinkės valdybą dabar sudaro: pirmininkas J.Valaitis, vicepirmininkas A.Lingė ir išdininkas J.Klimaitis. Kontrolieriais išrinkti Iz.Sragauskis ir R.Narkuvienė.

R o m u v a

VLB Romuvos apylinkė pr. metais suruošė du lietuvių susitikimo su estais ir latviais vakarus. Š.m. kovo 17 šios apylinkės pirmininkas S. Antanaitis vėl sveikino apie 30 latvių iš Stuttgarto-Ludwigsburgo, atvežusių gausią kultūrinę programą į Romuvą. Savo žodyje jis pažymėjo, kad šio susitikimo tikslas yra vieni kitus arčiau pažinti, pasikeičiant kultūrine informacija. Perskaitė latvių ministerio R.Liepinš ir kitų sveikinimus.

Paskaitą apie latvių literatūrą skaitė Latvių spaudos sąjungos Vokietijoje reikalus vedantis sekretorius A.Aucinieks-Silis iš Wiesbadeno. Jis apžvelgė latvių raštiją nuo jos atsiradimo iki šių dienų. Pirmoji latvių knyga buvo katalikų katekizmas, išspausdintas Vilniuje 1585. Tolimesnė jos raida daugelių atžvilgių panaši į lietuvių: pradžioje religinė literatūra, vėliau tautosaka, kurios pagalba žadinta tautinė sąmonė, tautinio atgimimo ir pagaliau nepriklausomybės idėjos. Savo knygų leidyba latviai nepriklausomybės laikais buvo vieni pirmaujančiųjų Europoje. Karui baigiantis, didelė latvių rašytojų dalis pasitraukė į užsienį ir čia toliau kuria. Iš pateiktų duomenų išryškėjo, jog latviai savo literatūrine kūryba yra daugiau įsiveržę į svetimų tautų literatūrą, negu lietuviai ir yra laimėję net keletą svetimų literatūrinių premijų.

Paskaitininkui įteikta mokinių austa lietuviška juosta. R.Šreifeldaitė paskaitė porą poetės M.Saulaitytės kūrybos fragmentų, o L.Lipčius - B.Brazdžionio eilėraštį "Gimtiosios žemės ilgesys".

Po trumpos pertraukos 10-ies metelių Inta Dundurs paskambino pianinu L.v.Beethoveno romansą ir trejetą latvių liaudies dainų melodijų. 6 latvaitės, palydimos pianinu, fleitomis darniai pagrojė šešetą latvių liaudies dainų. Staigmena buvo Peters Pincers ir Dundurs gerai paruošta ir vadovaujama latvių tautinių šokių grupė, puikiai atlikusi net šešetą šokių - Alsungietis, Litenītis ir kit. Vieną šokių šoko net 11 porų. Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė, vadovaujama P.Dauknio, pašoko Ketvirtainį, Kubilą, Subatėlę ir Gyvatarą. Buvo jaučiama, kad lietuvių grupei trūksta gero vadovo.

Latvių tautinių šokių grupės vadovui padovanota lietuviška juosta, latvių šokėjai papuošti lietuviškų spalvų, o lietuvių grupės šokėjai - latviškų spalvų ženkleliais. Salę puošė nuo lubų iki grindų nukarusios lietuvių ir latvių vėliavos ir šūkis: "Esiet sveicinati".

Po programos visi jos atlikėjai buvo pavaišinti putojančiu vyneliu ir žagarėliais ir apnakvinti. Nedidelis lietuvių svečių, tarp jų VLB Rastatto ir Schwetzingeno apylinkių pirmininkai V.Gustainis su ponia ir M.Miniauskas, ir vietinių tautiečių būrelis dalyvavo draugiškame pobūvy su latviais. Iki vidunakčio skambėjo lietuvių ir latvių dainos. Rengėjai pasirūpino ir skania vakariene bei sekmadienio pusryčiais latvių svečiams.

B a d W ö r r i s h o f e n

Balandžio 26-29 čia ruošiamas liet. jaunimo seminaras, kuriame dalyvaus pietų Vokietijos jaunimas ir vyresnieji Vasario 16 gimnazijos mokiniai. Paskaitą apie tai, kaip įeiti su lietuviškomis temomis į vokiečių visuomenę, skaitys Art.Hermanas.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

Metinis kuratorijos narių susirinkimas

įvyko š.m. kovo 24 Romuvoje. Dalyvavo 9 nariai iš 10-ties. 9 val. posėdį atidarė Kuratorijos valdybos pirmininkas V.Natkevičius, M.A. Susirinkimo pirmininku išrinktas J.Lukošius, sekretorium - A.Šmitas. Patvirtinta su kvietimu į susirinkimą išsiuntinėta 13 punktų darbotvarkė.

Kuratorijos valdybos pirmininko V. N a t k e v i č i a u s pranešimas nariams taip pat buvo išsiuntinėtas iš anksto.

Kuratorijos valdybos išdininko J. B a r a s o pranešimas buvo skaičių kalba. Su 1972.XII.31 balansu, bendrabučio 1972 apyskaita ir bendrabučio statybos 1972.XII.31 apyskaita (561.576,06) visi nariai buvo irgi iš anksto susipažinę. Pranešėjas tik paaikškino atskiras pozicijas ir atsakė klausimus.

Pedagoginės komisijos vardu kalbėjo du jos nariai: kun. J. U r d z e ir Alina G r i n i e n e : Jie pranešė, kad lankė pamokas ir bendrabučius ir savo pastebėjimais pasidalino su Kuratorijos nariais.

Kontrolierius A. Š m i t a s pažymėjo, kad Kontrolės komisijos protokolas išdalintas visiems nariams ir jis prie jo nieko neturi pridėti. Protokole siūloma 1972 apyskaitą tvirtinti.

Diskusijos dėl pranešimų padalintos į dvi dalis: 1) ūkio bei finansiniais ir 2) mokymo ir auklėjimo klausimais. Pasisakė visi nariai.

Apie naujo bendrabučio statybą informavo reikalų vedėjas V. B a r t u s e v i č i u s , M.A. I dalies statyba baigta pr. metais. Bendrabutis apstatytas naujais baldais ir apgyvendintas. Technškai jau pasiruošta ir II dalies statybai: planai ir sąmatos įteikti Federalinei ir Baden-Württembergo vyriausybei. II-ros bendrabučio dalies statyba kainuos 782.000 DM. Ji bus pradėta tada, kai abi vokiečių vyriausybės paskirs tam reikalui lėšas.

Gimnazijos (mokyklos) ir bendrabučio išlaikymo sąmatos priimtos 1973 ir 1974 metams. Gimnazijos (mokyklos) išlaikymo sąmata 1973 patvirtinta 434.200 DM ir 1974 - 595.800 DM. Toks žymus sąmatos padidėjimas ateinančiais metais pramatytas dėl to, kad bus stengiamasi mokytojų atlyginimus pakelti iki vokiečių tarnautojų atlyginimų dydžio.

Bendrabučio išlaikymo sąmata 1973 priimta 345.400 DM ir 1974 - 323.300 DM. Šių metų sąmata kiek didesnė už ateinančių metų sąmatą dėl to, kad

šiais metais norima gražinti 45.000 DM skola už bendrabučio baldus.

Priimti Pedagoginės komisijos nuostatai. Juose skaitome, kad komisija yra patariamasis organas Kuratorijos valdybai ir gimnazijos vadovybei, sudaromas iš 3-jų narių, prižiūri mokymą ir auklėjimą gimnazijoje, lygina nesusipratimus tarp mokytojų arba tarp jų ir direktoriaus ir t.t.

Šiek tiek pakeista Kuratorijos sudėtis. Jos įstatų 8-me § 7-me p.buvo įrašyta, jog vieną Kuratorijos narį skiria rėmėjų būrelių vadovas kun.B.Sugintas. Šiam geradariui prieš metus mirus, dabar tas statuto punktas pakeistas taip, kad vieną Kuratorijos narį skiria Tėvų komitetas. Tuo būdu Kuratorijos narių skaičius paliko nepasikeitęs.

Susirinkimas praėjo darbinga nuotaika. Su trumpa pietų pertrauka jis tęsėsi nuo 9 val. iki 19,30 val.

N a u j o b e n d r a b u č i o s t a t y b a i a u k o j o :

Veronika Sutkus iš Bad Kreuznacho (Vokietija)	2.000 DM
Šveicarijos lietuvių bendruomenė per savo pirmininką dr.Radvilą	1.142 "
Dr.Kirkilionis iš Dörfles-Esbach (Vokietija)	100 "
Fr.Šlenteris iš Bremeno "	50 "
J.Liškus iš Arnsbergo ir W.Stern iš Hamburgo po	20 "
Omahos LB auka per A.Mikėną (USA)	30 \$ US

G i m n a z i j o s i š l a i k y m u i a u k o j o :

Dr.A.Loew iš Kėlno (Vokietija)	200 DM
Jonas Žilinskas iš Kėlno "	100 "
ir kiti .	

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja

VASARIO 16 GIMNAZIJOS KURATORIJA

Bendrabučio statybos sąskaita: Konto Nr. 01/76719

Deutsche Bank, 694 Weinheim (Sonderkonto Internatsbau).

Paaukotos sumos nurašomos nuo mokesčių.

V E L Y K Ų A T O S T O G O S

gimnazijoje prasideda balandžio 14, ir baigiasi gegužės 1. Į namus mokiniai išvažinėja balandžio 13 po pietų, grįžta bendrabutin gegužės 1; pamokos - gegužės 2.

----- xXx -----

M I R U S I E J I

A l e x a n d e r LEIBER, VLB Mainzo apylinkės narys, mirė 1972 gruodžio 25. Palaidotas gruodžio 29 Waldfriedhof kapinėse Dotzheime. Buvo gimęs 1894 liepos 14. Lietuvoje buvo kaimo kalvis. Gyveno Žiūriuose-Gudeliuose, Pilviškių valsč., vėliau Balsupių kaime, Marijampolės apskr. Vokietijoje visą laiką gyveno Wiesbadene. Paliko žmoną Magdalėną, dukterį Oną, žentą W.Kriwat ir vaikaičius. Priklausė Lietuvių Bendruomenei nuo pat jos įsisteigimo.

A n t a n a s NEDZINSKAS, ilgametis VLB Schwetzingeno apylinkės ir 8591 LS lietuvių kuopos narys, š.m. kovo 19 tragiškai baigė savo gyvenimo dienas. Palaidotas kovo 21 Schwetzingeno kapinėse, tarnybos draugams palydint. Laidojimo apeigas atliko tėv.Alf.Bernatonis.

Buvo gimęs Pajiesiok., Igliaukos valsč., Marijampolės apskr. Mokėsi Marijampolėje gimnazijoje ir mokytojų seminarijoj. Vokietijoje giminių neturėjo. Lietuvoje liko seserys ir kiti giminės. Velionis buvo

šviesus ir susipratęs lietuvis, domėjosi tėvynės reikalais. Buvo draugiško ir linksmo būdo vyras.

M a r i j a GARUNKŠTIENĖ mirė kovo 22. Palaidota kovo 25 Westfriedhofo kapinėse. Laidojimo apeigas atliko prel.dr.J.Aviža. Nepriklausomoje Lietuvoje uoliai dirbo šv.Vincento Pauliečio ir Lietuvių katalikių moterų draugijoje Kaune, o gyvendama Munchene - Moterų klube.

P e r R A U D O N Ą J Ī K R Y Ž I Ų i e š k o m i :

ANDRIUŠKEVIČIUS Giljar, sūnus Juozo, gim. 1923 Vilniuj. Ieško duktė.
 BONDZIJEWSKAJA Charlotta, gim.ca.1929. Iš Lietuvos išvyko 1949.
 BUKAUSKAS Vladas, sūnus Mikalinos, gim.1923.VII.9 Varėnos valsč.
 ČERNIAUSKAS Pranas, sūnus Kazio, gim.1927 Gražuliuose. Ieško brolis.
 DAGILAITIS Mikolas, gim.1914.VI.14 Sudarge. Ieško Versorgungsamt.
 DEFIW Veronika, duktė Silvestro ir Praskovijos, gim.1920 Švenčionyse.
 GEČAS Jonas, sūnus Mikolo ir Onos, gim.1905 Šilų k.,Tauragės valsč.
 Ieško brolis Izidorius.
 JEZAPAVIČIUS Antanas, gim.1919.VI.7 Vilkijoje, sūnus Stasio ir Onos.
 Ieško sesuo Aldona Jezapavičiūtė.
 JOMANTAS Jonas, gim.1907.III.5 Baltramiejuose, Raseinių apskr.
 Ieško duktė Genė, gyv.Mažeikiuose.
 JUOŽENAS Petras, sūnus Petro ir Onos, gim.1899 gruodžio mėn.Latvijoje.
 Ieško sesuo Anelė Juknienė.
 KAROSAITĖ Liudmila, duktė Jurgio ir Barbaros, gim.1897 N.Elmininkų k.
 Ieško giminaitė Birutė Šekanaitė.
 KILLAT Max, gim.1892.XII.12 Rytprūsiuose, o taip pat Lydia, gim. 1919.XII.18, Ruth, gim.1928.VIII.20 ir Otto, gim. 1923.I.20 Killat. Ieško Boleslaw Jankowski.
 RAGUCKAITĖ Salomėja, duktė Jono, gim.1922 Vilkavišky. Ieško sesuo Marija Taučkuvienė.
 RAUDONIS Karolis, sūnus Zigmo, gim.1902 Trakuose.
 Ieško žmona Salomėja Raudonienė.
 UTMANAS Vitas, sūnus Antano ir Magdalenos, gim.1923 Skesbalių k.,Marjampolės apskr. Ieško motina Magdalena.

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Dr.med.Stasys Sereika iš Queidersbacho	150,--DM
Tėv.Alfonsas Bernatonis iš Dieburgo	65,80 "
Vilius Pelanias iš Schwetzingeno	20,-- "
Dr.V.Gruzdis iš Euclido, Ohio, JAV-bės	6,--\$ US
Dr.J.Gurklevičius, Juozas Nevulis ir Juozas Venys iš Miesau, Bernardas Budreika iš Darmstadto ir Fr.Šlenteris iš Bremeno po	10,--DM
B.Navickas ir H.Zakienė iš Miesau po	5,-- "

Ačiū.

INFORMACINĖ KNYGUTĖ APIE LIETUVĄ

"The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania. A Report for 1972" š.m. Vasario 16 proga išleido JAV-bių lietuvių bendruomenė ir pasiūlė Vokietijos LB Valdybai išleisti ją vokiečių kalba, sutikdama suteikti tam reikalui finansinę paramą ir atlikti vertimą. VLB tariasi dėl jos išspausdinimo. Knygutė yra 90 psl. ir padalinta į 3 skyrius su poskyriais: 1) vengimas suteikti apsisprendimo teisę, 2) tikėjimo laisvės pažeidimas ir 3) paneigimas išstojimo (iš Sovietų Sąjungos) ir emigracijos teisių.

V e l y k ų š v e n č i ų p r o g a s v e i k i n a m e
 INFORMACIJŲ skaitytojus ir linkime linksmo, sveiko ir darbingo pavasario.